

Zitting 1974-1975

13 017

**Nadere wijziging van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering en de Werkloosheidswet** (verhoging vakantie-uitkering W.A.O. en voorzieningen met betrekking tot een minimumdagloon)

Nr. 4

### Voorlopig verslag

De vroegere stukken zijn gedrukt in de zitting 1973-1974

De vaste Commissie voor Sociale Zaken heeft de eer als volgt verslag uit te brengen over haar voorlopige bevindingen aangaande dit in haar handen gestelde wetsontwerp.

### Algemeen

De tot de fracties van K.V.P., A.R.P. en C.H.U. behorende leden zeiden in te stemmen met de strekking van dit wetsontwerp, dat beoogt de uitkeringen krachtens de sociale zekerheidswetten niet lager te doen zijn dan de bijstandsnorm ingevolge de Algemene Bijstandswet.

Aangezien deze bijstandsnorm per 1 juli 1974 is opgetrokken tot het nettominimumloon en het voornemen hiertoe reeds lang tevoren was aangekondigd, had het deze leden bevreemd dat dit wetsontwerp pas op 7 augustus 1974 is ingediend. Wat is de reden voor deze late indiening en welke consequenties heeft dit voor de uitkeringsgerechtigden en de administratieve werkzaamheden van de uitvoeringsorganen?

Deze leden achtten het juist, dat niet vooruit gelopen wordt op de oplossing van de zg. netto-netto problematiek en dat daarom volstaan wordt met enkele globale wijzigingen. Zij deelden de mening van de Staatssecretaris dat een grote mate van coördinatie in het sociale zekerheidsbeleid, juist op het punt van de netto-uitkeringen, vereist is. Dit zal voorshands slechts een afstemming in hoofdtrekken kunnen zijn, gezien de onoverzichtelijke en onduidelijke situatie met betrekking tot de minimumuitkeringen, die ook door de Staatssecretaris wordt gesignaleerd.

In dit verband wilden deze leden nog eens uitspreken, dat er spoed betracht dient te worden met de coördinatie en harmonisatie in het gehele veld van het sociale zekerheidsbeleid. Wil de Staatssecretaris uitvoerig mededelen hoever de arbeid van dr. G. M. J. Veldkamp is gevorderd en welke verwachtingen daaromtrent gewettigd zijn?

Wil de Staatssecretaris ook mededelen wat er gebeurd is sinds de SER op 13 oktober 1972 het Rapport betreffende alternatieven in de uitvoering van de sociale verzekering uitgaf, zowel door de overheid als door de verzekeringsorganen? Wat zijn hiervan de vooruitzichten?

Deze leden merkten ten slotte op dat in de memorie van toelichting geen melding wordt gemaakt van overleg met de sociale partners of een SER-advies over dit wetsontwerp. Zij gingen er van uit dat met deze instanties voldoende contact is geweest over het wetsontwerp. Deze leden zouden gaarne vernemen of, en zo ja, op welke punten verschil van mening is gebleken. Zij zouden in dat geval tevens gaarne vernemen welke de argumenten geweest zijn van de Staatssecretaris voor zijn keuze voor de nu voorgestelde wijzigingen.

De tot de P.v.d.A.-fractie behorende leden zeiden graag akkoord te gaan met dit wetsontwerp. Het is echter, aldus deze leden, duidelijk dat een aantal moeilijkheden eerst definitief kan worden opgelost als in het verband met het netto-nettovraagstuk het indexeringsmechanisme wordt gewijzigd. Deze leden drongen erop aan dat daarbij ook de minimumuitkeringen aan jeugdigen op grond van de W.A.O., de W.W. en de W.W.V. zullen worden opgetrokken. Zij zouden gaarne vernemen of dit punt bij de beslissing inzake het netto-nettovraagstuk wordt betrokken. Ten slotte constateerden deze leden de noodzaak van een grondige discussie over het kostwinnersbegrip bij komende wijzigingsvoorstellen.

De tot de DS'70-fractie behorende leden merkten op dat de in dit wetsontwerp voorgestelde aanpassingen voortvloeien uit de vaststelling per 1 juli 1974 van de uitkeringsnorm van de Algemene Bijstandswet op het netto-bedrag van het wettelijk minimumloon. Deze uitkeringsnorm betreft de categorie van gehuwden zonder kinderen. Voor andere categorieën gelden andere indicatieve normen. Deze leden tekenden hierbij nog aan dat bij de toekenning van een uitkering krachtens de A.B.W. met allerlei omstandigheden rekening wordt gehouden. Bij de vaststelling wordt rekening gehouden met neveninkomsten, extra uitgaven en het eigen vermogen van de betrokkene. Bij de uitkeringen ingevolge de onderwerpelijke wetten is dat lang niet in die mate het geval. Om deze reden leek het de hier aan het woord zijnde leden niet voor de hand liggen om juist de uitkering krachtens de Algemene Bijstandswet als uitgangspunt te kiezen.

Voorts merkten deze leden op dat de bewindsman met zijn wijzigingsvoorstel het terrein heeft betreden waarop de Sociale Verzekeringsraad duidelijke bevoegdheden heeft. Wat bedoelt de Staatssecretaris met de zinsnede uit de memorie van toelichting (punt 2, laatste alinea) dat hij 'zo min mogelijk afbreuk wil doen aan de bevoegdheden van de Sociale Verzekeringsraad inzake de vaststelling van de dagloonregelen'?

Ten slotte vroegen deze leden waarom de nu voorgestelde wijzigingen niet destijds bij de optrekking van de A.B.W.-normen zijn ingediend.

De tot de G.P.V.-fractie behorende leden informeerden hoe groot de invloed van de voorgestelde optrekking van het minimumdagloon is op de uitkeringen krachtens de A.B.W. voor de categorie ongehuwden. Ook voor deze optrekking lagen de minimumdaglonen boven het normbedrag ingevolge de A.B.W. Ziet de Staatssecretaris geen moeilijkheden voortvloeien uit het relatief verder achterop raken van de indicatieve bijstandsnorm?

#### **De W.A.O.**

De tot de fracties van K.V.P., A.R.P. en C.H.U. behorende leden zouden gaarne zien aangetoond dat handhaving van de vakantieuitkering ingevolge de A.O.W. op 6 pct. niet nadelig uitvalt voor de bejaarden (memorie van toelichting, bladzijde 6, rechterkolom). Zij vroegen de Staatssecretaris daartoe een tabel als op bladzijde 6 van de memorie van toelichting te geven over de toestand na invoering van het onderhavige wetsontwerp.

De tot de D.S.'70-fractie behorende leden vroegen hoe 'globaal' de vorming van kosten is welke voor de W.A.O. aan de voorgestelde wijzigingen zijn verbonden (memorie van toelichting, bladzijde 8, onder punt 5).

Op 1 juli 1971 werden de uitkeringen voor oud-invaliden, zo merkten de tot de C.P.N.-fractie behorende leden op, verhoogd. De categorie gehuwde

vrouwen aan wie voor 1 juli 1967 invaliditeitsrente krachtens de Invaliditeitswet was toegekend omdat zij voor ten minste twee-derde arbeidsongeschikt waren verklaard, viel echter buiten deze verhoging. De hier aan het woord zijnde leden vroegen of de Staatssecretaris bereid is deze vrouwen recht op een uitkering te geven op basis van het minimumloon naar de gemiddelde wekelijkse werktijd van gehuwde vrouwen met kinderen.

### **De Ziektewet en de Wet minimumloon**

De tot de fracties van K.V.P., A.R.P. en C.H.U. behorende leden noemden het terecht dat de Staatssecretaris eraan denkt een bepaling in de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag op te nemen waardoor voor het recht op vakantiebijslag ook ziekengeld als loon wordt beschouwd (memorie van toelichting, bladzijde 7, rechterkolom). Zij vroegen waarom deze gedachte niet in dit wetsontwerp is opgenomen. Wanneer kan een dergelijk voorstel tegemoet worden gezien?

De tot de C.P.N.-fractie behorende leden tekenden bij de opmerking in de memorie van toelichting (bladzijde 7, rechterkolom, eerste alinea), dat 'in de collectieve arbeidsovereenkomsten bepalingen zijn opgenomen betreffende loondoorbetaling bij ziekte', aan dat voor 10 à 15 % van de arbeiders geen c.a.o. bestaat. Voor hen geldt bij ziekte alleen de bepaling van de Ziektewet, n.l. 80 % van het loon aan ziektewetuitkering.

Deze arbeiders kunnen zich echter alleen beroepen op artikel 1638 c van het B.W. eerste zin waar o.a. wordt gezegd dat hij zijn aanspraken op het naar tijdruimte vastgesteld loon betrekkelijk korte tijd houdt. Krachtens jurisprudentie wordt onder betrekkelijk korte tijd echter verstaan enige dagen tot hooguit 6 weken, meestal naar gelang men kort of enige jaren in dienst is. Is de Staatssecretaris niet met de hier aan het woord zijnde leden van mening dat dit een onrechtvaardige situatie is? Is de Staatssecretaris bereid maatregelen te nemen die er toe kunnen leiden dat ook voor deze arbeiders een betere regeling wordt getroffen?

Aldus vastgesteld, 1 november 1974

Weijters, Vellenga, Roolvink, Barendregt, Nypels, Van der Lek, Hermsen, Verbrugh, Van der Gun, Meis, S. Keuning, Van Aardenne, Van Dam, Keja, Kruisinga, Poppe, Van Gorkum, Van der Doef, Albers